

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2020/62 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2024/109

Karar Tarihi : 25/12/2024

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Milliyetçi Hareket Partisinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Selahaddin MENTEŞ ve Basri BAĞCI'nın katılımlarıyla 14/1/2021 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Milliyetçi Hareket Partisinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren 30 gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Milliyetçi Hareket Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2019 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Burak FIRAT tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüldüğü düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2019 yılı gelirler toplamının 117.101.163,05 TL, bir önceki yıldan devreden nakit toplamının 32.825.300,87 TL, geçen yıldan devreden alacak tahsili toplamının 213.143,29 TL, yıl sonundaki borç toplamının 1.678.837,68 TL olduğu ve giderler toplamının 88.164.106,91 TL, geçen yıldan kalan borç ödemelerinin 2.494.466,41 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 60.527.444,49 TL, yıl sonundaki alacak toplamının 632.427,08 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2019 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu; bu hâliyle 2019 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 101.161.033,85 TL olup bu tutarın 12.345.990,25 TL'si faiz ve nemalandırma gelirlerinden, 87.510.211,69 TL'si devlet yardımlarından, 917.000,00 TL'si demirbaş satış gelirlerinden, 39.400,00 TL'si milletvekili aidatından ve 348.431,26 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 15.940.129,20 TL olup bu tutarın 58.834,16 TL'si üye giriş aidatından, 1.719.242,63 TL'si üye yıllık aidatından, 11.425.567,41 TL'si bağışlardan, 2.732.000,00 TL'si yardımlardan ve 4.485,00 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin 2019 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 71.525.278,98 TL olup bu tutarın 9.629.254,34 TL'si personel giderlerinden, 592.475,99 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 966.635,61 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 542.923,99 TL'si haberleşme giderlerinden, 1.167.142,45 TL'si taşıma giderlerinden, 1.194.467,28 TL'si seyahat giderlerinden, 60.562,50 TL'si kira giderlerinden, 2.827.396,65 TL'si bakım onarım giderlerinden, 1.479.648,42 TL'si ısınma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 856.387,53 TL'si vergi, sigorta ve noter giderlerinden, 6.008.855,62 TL'si demirbaş giderlerinden, 2.732.000,00 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 67.433,32 TL'si araştırma, geliştirme ve eğitim giderlerinden, 3.301.185,18 TL'si toplantı giderlerinden, 39.119.377,81 TL'si propaganda-tanıtım ve seçim giderlerinden ve 979.532,29 TL'si çeşitli genel giderlerinden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 16.638.827,93 TL olup bu tutarın 279.605,27 TL'si personel giderlerinden, 1.767.743,11 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 397.748,49 TL'si kırtasiye ve büro giderlerinden, 662.790,72 TL'si haberleşme giderlerinden, 200.867,65 TL'si taşıma giderlerinden, 246.776,20 TL'si seyahat giderlerinden, 4.508.012,79 TL'si kira giderlerinden, 541.240,05 TL'si bakım ve onarım giderlerinden, 1.599.131,64 TL'si ısınma, aydınlatma ve temizlik giderlerinden, 214.371,39 TL'si vergi,

sigorta ve noter giderlerinden, 161.777,51 TL'si demirbaş giderlerinden, 806.310,96 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 301.829,62 TL'si bayrak, rozet, afiş giderlerinden, 83.086,42 TL'si araştırma geliştirme ve eğitim giderlerinden, 357.221,18 TL'si toplantı giderlerinden, 2.881.350,60 TL'si seçim giderlerinden ve 1.628.955,33 TL'si çeşitli genel giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Partinin 2019 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede 6.170.633,13 TL tutarında taşınır ve taşınmaz mal ediniminin olduğu anlaşılmıştır.

15. Partinin 2019 yılında 2820 sayılı Kanun'un 74. maddesi uyarınca değeri 100 TL'yi aşan ve Genel Merkez kesin hesabında kayıtlı olan toplam 6.008.855,62 TL'nin 748.716,01 TL'sinin taşınır, 260.139,61 TL'sinin taşıt, 5.000.000,00 TL'sinin ise taşınmaz edinim giderlerinden oluştuğu anlaşılmaktadır.

16. İl örgütlerine ait toplam 161.777,51 TL değerindeki alımların 151.777,51 TL'si taşınır, 10.000,00 TL'si taşınmaz mal edinimden oluşmaktadır.

17. Yapılan incelemede Partinin 2019 yılı içinde gerçekleştirdiği 6.170.633,13 TL tutarındaki taşınır ve taşınmaz mal ediniminin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu tespit edilmiştir.

IV. SONUÇ

Milliyetçi Hareket Partisinin 2019 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2019 yılı kesin hesabında gösterilen 117.101.163,05 TL gelir, 32.825.300,87 TL bir önceki yıldan devreden nakit, 213.143,29 TL geçen yıldan devreden alacak tahsili ve 1.678.837,68 TL yıl sonundaki borç toplamı ile 88.164.106,91 TL gider, 2.494.466,41 TL önceki yıldan kalan borç ödemeleri, 632.427,08 TL yıl sonundaki alacak toplamı ve 60.527.444,49 gelecek yıla devreden nakit toplamı ile 6.170.633,13 TL tutarındaki taşınır ve taşınmaz mal ediniminin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 25/12/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI